

θλιβεράν τῆς εὐπιστίας καὶ ἐμπιστοσύνης τῆς !

Πρὸς τί !

Μήπως οὐτε καὶ ὑπῆρχε διὰ τὴν πλουσίαν ἐκείνην κληρονόμος; Οὐδὲν ἄλλο ἦτο, εἰμὴ παιδαγωγὸς ἐξαπατηθεῖσα! Ὁ κόμης δ' Ἀμβαρὲς ἐπραξεν ὅ,τι συνήθως πράττουσιν οἱ ὅμοιοι αὐτοῦ. Διεσκέδασε. κατὰ τὸ ἔθος τῶν πλουσίων ἀέργων. Αὐτὴ ἔπρεπε νὰ ἦναι ὀλιγώτερον εὐπιστος καὶ ὀλιγώτερον φιλόδοξος καὶ νὰ ὑπερασπίσῃ ἐαυτήν! Ὑπῆρχον βεβαίως κατὰ τοῦ ἐξαπατήσαντος ἐπιβαρυντικά τινα γεγονότα, ἀλλὰ τίς θὰ ἐλάβανεν αὐτὰ ὑπ' ὄψει;

Πρὸς τί λοιπὸν μετέβαινεν εἰς Βρεττάνην;

Τί εἴλκυεν αὐτὴν εἰς τὸν ἀγνωστον ἐκεῖνον τόπον;

Καλῶς σκεπτομένη ἔδιδε τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο.

Ἀμφεβάλλεν ἔτι.

Ναί, παρὰ τὴν προειδοποίησιν τοῦ μαρκησίου δὲ Πρέλ, παρὰ τὴν σαφὴ ἀποκάλυψιν τοῦ Μωϋσέως Βλουῆνερ, παρὰ τὴν πραγματικὴν τέλος, δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ ἐραστοῦ τῆς διαγωγὴν. Μετέβαινε νὰ ζητήσῃ τὴν βεβαιότητα, νὰ πεισθῇ περὶ τοῦ ἀληθοῦς τῆς προδοσίας καὶ νὰ βεβαιωθῇ οὕτως ὅτι ὀριστικῶς ἐγκατελείφθη, ὅτι τὸ παιδίον δὲν θὰ εἶχεν ὄνομα, οὔτε πατέρα.

Ἴδου τί κατὰ πρῶτον ἤθελε.

Εἶτα ὠνειροπόλει. Θὰ συνεβουλευέτο τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ οὐχὶ τὸν ἔρωτά τῆς, διότι ἠσθάνετο ὅτι εἶχε τὴν δύναμιν νὰ καταφρονήσῃ καὶ αὕτη τὸν ἐραστὴν τῆς καὶ νὰ τὸν λησμονήσῃ.

Εἰς τοιαύτας βεβουλημένη σκέψεις δὲν παρετήρει τὰ περὶ αὐτὴν συμβαίνοντα.

[Ἐπεται συνέχεια].

*Κ.

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

— Βελτράμε;

— Ἐφθασα... ἔτοιμος... δός μου τοὺς κύβους... Ὁρατὰ!... Ἐξῆ καὶ τέσσερα δέκα καὶ τρία δεκατρία... σημείωσε, Κανιάτσο... τὸ παιγνίδι δὲν εἶναι ἀκόμη χαμένο... Καὶ ἐγερθεὶς ἐπορεύθη παρὰ τῷ τραυματίᾳ, ὅστις εἶπεν αὐτῷ:

— Βελτράμε, ἐνῷ ἤμουν λιποθυμημένος...

— Πῶς! δὲν ἐκοιμάσσο; ἀνέκραξεν ὁ Βελτράμος, προσποιούμενος ἐκπληξιν.

— Ἐνῷ ἤμουν λιποθυμημένος, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Δρεγγότος χωρὶς νὰ

προσέξῃ εἰς αὐτόν, ἢ διατί ἐκινήθηκα... ἢ διατί ὁ ἐπίδεσμος...

— Τρία καὶ τρία... πηγαίνω διὰ ἕνα ἐκράυγασεν εἰς τῶν ληστῶν.

— Εἶναι ἡ σειρὰ σου, Βελτράμε... πηγαίνουνε διὰ ἕνα.

— Διὰ ἕνα!... καὶ πῶς ἐγίνεν αὐτό;... Μία στιγμή, Δρεγγότε, νὰ ρίψω τοὺς κύβους καί...!

— Ἡ ὁ ἐπίδεσμος δὲν ἦτον καλὰ δεμένος καὶ τὸ αἷμα...

Ὁ Βελτράμος, ὅστις εἶχεν ἤδη ποιήσῃ ἐν βῆμα πρὸς τοὺς συντρόφους του, ὡπιοσθόχωρησε.

— Τὸ αἷμα; ἐπανελάθεν ἀφρημένως· εἶτα προσέθετο: Κανιάτσο, ρίψε δι' ἐμέ, διότι τῶρα δὲν εἰμ' ἐνδοξῶ.

— Τὸ αἷμά μου ἐφυγεν ὅλον ἀπὸ ταῖς κομμένας φλέβας μου, καὶ ἀποθνήσκω... Δὲν βλέπετε;

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπεκαλύφθη... Οἱ κτρότατον θέαμα!... ἐκολύμβη ἐν τῷ αἵματι...

— Δεκατρία!... ἐκέρδησα... ἐκέρδησαμε, Βελτράμε... χάνουνε πέντε.

— Σημείωσε εἰς τὸν τοῖχο... νὰ μὴν ἔχουμε λόγια... Ὁ Παναγία Παρθένε! Διατί δὲν με ἐφώνησες πρῶτον, Δρεγγότε; εἶπεν ὁ Βελτράμος καὶ προσεπάθει νὰ δέσῃ τὸ τραῦμα αὐτοῦ.

— Πάει καλά! ἀπήντησεν ὁ Δρεγγότος μειδιῶν· ἀλλὰ μὴ χάνῃς τὸν κόπον σου... Σὲ ἐκάλεσα διὰ νὰ κάμω τὴν διαθήκην μου... καὶ ἐσεῖς, σύντροφοι, πλησιάσατε διὰ νὰ ἀκούσετε τὰς τελευταίας θελήσεις μου.

Οἱ λησταί, οἱ ὅποιοι εἶχον τελειώσῃ τὸ παιγνίδιον, καὶ ἄνευ τοῦ τετάρτου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσωσιν, ἠγέρθησαν καὶ κρατοῦντες τὰ ποτήρια πλήρη, ἐπλησίασαν πρὸς τὴν κλίνη. Ὁ τραυματίας, ἰδὼν αὐτοὺς περιμένοντας νὰ τὸν ἀκούσωσιν, ἤρξατο λέγων:

— Ἐν ὀνόματι κτλ... κτλ... Θεωρῶν προσεγγίζοντα τὸν θάνατον, ὁ ὁποῖος εἶναι τὸ συμπέρασμα τῆς ζωῆς, ἔχων σφᾶς τὰς φρένας, δηλαδὴ καθὼς πάντοτε, ἀφίνω: πρῶτον, τὴν ψυχὴν μου εἰς ὅποιον ἀνήκει, καὶ τὸ σῶμα, ἀφοῦ δὲν ἔχῃ δέρμα δινάμενον νὰ σᾶς χρησιμεύσῃ, ὀλόκληρον εἰς τὴν γῆν: εἶτα, ἀφίνω τὰ ὄπλα μου καὶ τὰ φορέματά μου εἰς ὅποιον τὰ πρωτοπάρῃ: εἶτα, ἀφίνω τὰ χρήματά μου εἰς σᾶς τοὺς τέσσαρας, διὰ νὰ διατάξετε νὰ μοῦ κάμουν, ἢ νὰ μοῦ κάμετε, σεῖς οἱ ἴδιοι... τόσα παιγνίδια κύβων... εἶτα, ἀφίνω εἰς σᾶς τὸ κρασί, τὸ ὅποion ἔχω εἰς τὴν καλύβαν μου, διὰ νὰ ἀπερᾶσете ἐν παιδρότητι τὴν νύκτα ταύτην, καὶ τὴν ἔρχομένην, ἂν περισσεύσῃ.

— Ὅ! δὲν ἐπεριμέναμεν νὰ μᾶς τὸ εἴπῃς... τὸ ἐπῆραμεν... ἀνέκραξαν πάντες.

— Λοιπὸν, ὁ συμβολαιογράφος ἃς διαγράψῃ τὸ κληροδότημα τοῦτο... εἶπε γελῶν ὁ ἐτοιμοθάνατος. Εἶτα, καθιστῶ κληρονόμον καθολικὸν εἰς ὅλα μου τὰ χρέη τὸν Βελτράμον τοῦ Τάφου, ὁ ὅποιος με ἐνοσήλευσε τόσον ἐπιμελῶς κατὰ τὴν τελευταίαν μου ταύτην ἀσθένειαν

— Ἀ! τίποτε, τίποτε, Δρεγγότε... ἔκανες τὸ ἴδιον δι' ἐμέ.

— Τὸ πιστεύω, Βελτράμε... Ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ κάμῃς μίαν χάριν καὶ σὲ ἐξορκίζω εἰς τὴν παλαιάν μας φιλίαν νὰ μὴ μοῦ τὴν ἀρνήθῃς... Ὅταν θὰ φέρουν νὰ ἐνταφιάσωσι τὸ σῶμά μου, νὰ ζητήσῃς τὸ χέρι μου, τὸ ὅποion ἐμείνεν ἐκεῖ εἰς τὸ δάσος, καὶ νὰ τὸ βάλῃς εἰς τὸ πλευρόν μου μετὰ τρόπον, ὥστε νὰ τὸ εὐρῶ ἀμέσως, ὅταν θὰ μοῦ χρειασθῇ... διότι ὅταν ὁ ἀρχάγγελος μᾶς προσκαλέσῃ εἰς τὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν ἐγὼ ποτὲ δὲν εἶχον, θέλω νὰ παρουσιασθῶ μετὰ τῶν πρώτων καὶ νὰ ἀκούσω ἀμέσως τί, καλὸν ἢ κακόν, μετὰ περιμένει... ἄλλως, ποῖος εἰξέυρει, ποῦ ἔς τὸν διάβολο θὰ τὸ πετάξουν καὶ πόσον καιρὸν πρέπει νὰ χάσω, ἕως νὰ τὸ εὐρῶ...

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐγέλασεν... ἀλλ' ὁ γέλως οὗτος ἦτο ὁ τελευταῖος, διακοπεῖς ὑπὸ τῆς ἐπελθούσης ἀγωνίας, τὰ χεῖλη τοῦ δυστυχοῦς ἔτρεμον συσπώμενα, οἱ ὀδόντες αὐτοῦ συνεκρούοντο... τὰ βλέφαρά του ἠνοίγοντο καὶ ἐπανεκλείοντο μετὰ τῆς ταχύτητος, δι' ἧς ἡ συλλαμβανομένη χρυσάλλις κινεῖ τὰς πτέρυγας τῆς... Ἀλλ' οἱ σπασμοὶ δὲν διήρκησαν πολὺ... ἐξασθενοῦντες βαθμὴν... ἐπαυσαν ἐπὶ τέλους... καὶ ἐκ τοῦ πλάσματος ἐκείνου ἀπελείφθη πλέον ὁ πηλός.

Οἱ μετὰ τῶν ποτηρίων εἰς τὴν χεῖρα, κυκλοῦντες τὴν κλίνην τοῦ λησταί, ἰδόντες ὅτι ἐξέπνευσεν, ἐκένωσαν αὐτὰ λέγοντες:

— Ἐτελείωσε καὶ αὐτός... αἰωνία ἡ μνήμη του!... Εἶτα, καλύψαντες τὸ πτώμα, ἤρχισαν αὐθις νὰ παίζωσιν εἰς τοὺς κύβους τὰ χρήματα τοῦ νεκροῦ.

ΙΑ'

Δάμπει
Τὸ φῶς, ὅπου σκορπίζει ὁ ρωμαῖος,
Ποῦ ἔς τὸ μέγαλο κ' εὐμορφὸ τοῦ ἔργου
Εὐρῆκε ἀνταμοιβή... ἀχαριστία.
Μὰ οἱ Προδεντσανοί, ὅπου ἦσαν ἐναντίον
Ἐκείνων, δὲν ἐγέλασαν... Ἐκεῖνος,
Ὁποῦ ἀντὶ καλοῦ κακὸ ἀποδίνει,
Σὲ δρόμῳ περβατῇ μετὰ κακὸ τέλος.
Τέσσαρες θυγατέρας εἶχε, κ' ἦσαν
Ἡ κάθε μιὰ σὲ ὄρνο καθισμένη,
Ὁ Ραϊμόνδος Βεργιγγιέρης. Ἐργον
Ἦσαν ἐτοῦτο τοῦ φτωχοῦ ρωμαίου.
Ἀλλὰ τὰ φθονερά τῶν αὐλικῶν
Δόγη ἀγάλλει-γάλλει τὸν ἐκάμαν
Δόγῳ ἀπὸ τὸ δικαίον νὰ ζητήσῃ.
Ποῦ ἐφτά καὶ πέντε τοῦ ἔδωκε ἔσθ' ἀνά...
Φτωγὸς ἐτοστος ἔφυγε καὶ γέρος...
Μὰ ἂν εἴξευρε ὁ κόσμος τὴν καρδίαν του,
Ὅταν ζητιάνος ἔτρεχε, κομμάτι
Σερφ φωμὶ γυρεύοντας νὰ ζῇσῃ,
Ἐτότε περισσώτερο ἀκόμα.
Θὰ τὸν παῖνοῦσε, ἀπ' ὅτι τὸν παῖναί.

(ΔΑΝΤΗΣ. Παράδ. ἄσμ. 6. στίχ. 128-142.)

Ἀγαθὸς τις ρωμαῖος!, ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου τῆς Γαλιλαίας, ἐβάδιζεν, ἢ μάλλον ἔσυρε τὸ ἀσθενὲς αὐτοῦ

1. Ρωμαῖοι, κατὰ τὸν μεσαίωνα, ἐκαλοῦντο οἱ εἰς Ρώμην μεταβαίνοντες προσηκυνταί. — Κατὰ τινὰς ὁμοίως, ὁ ἐν τοῖς ἀνωθι στίχοις τοῦ Δάντου ἀναφερόμενος Ρωμαῖος δὲν ἦτο πτωγὸς προσκυνητής, ὡς ἄλλοι θίλουν, ἀλλ' ὁ ἐκ Βιλλανόδας Ρωμαῖος, βαρβό-

σώμα, περί λύχνων ἀφ' ἃς ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς Μασσαλίας, ὡς ἀνθρώπος ἐξηγνημένος ἐκ τῆς ἡλικίας καὶ τῆς μακρᾶς ὁδοιοπορίας, ζητῶν ξενοδοχεῖον, ὅπως ἀναπαυθῇ κατὰ τὴν νύκτα.

Ἀφοῦ διηλθε πολλὰς συνοικίας τῆς πόλεως, ἔστη ἐνώπιον μεγαλοπρεποῦς οἰκῆματός, ἀφ' οὗ διερχέτο πρὸς βοῶντος φῶς καὶ ἀρμονικώτατοι ἤχοι ὀργάνων τε καὶ ᾠσμάτων. Εἶδεν εἰσερχομένους καὶ ἐξερχομένους πλῆθος ἀνθρώπων, δεσποίνας τε καὶ ἱππότητας, μεγαλοπρεπεστάτας καὶ πολυτιμοτάτας φέροντας περιβολάς, ἀκολούθους ἐν μεγίστῃ ἀσχολίᾳ, τελετάρχας τρέχοντας τῇ δε κῆκεῖσε, φέροντας τὰς ἀργυρὰς αὐτῶν ράβδους καὶ ἐπιστατοῦντες ὅπως μὴδὲν παρὰ τὴν τάξιν γένηται ἀρχιτρικλίνους δὲ καὶ ὑπηρέτας ἀνερχομένους καὶ κατερχομένους τὰς κλίμακας καὶ φέροντας ἐν βαρυτίμοις δοχείοις ἐκλεκτότατα ἀναψυκτικά. Ἐκ πάντων δὲ τούτων, ἐφαίνετο ὅτι μεγίστη ἐορτὴ ἐτελεῖτο ἐν τῷ μεγάρῳ ἐκείνῳ.

Ὁ ρωμαῖος, προσελθὼν, ἠρώτησέ τινα τῶν παρὰ τὴν θύραν ἐκ περιεργίας συνωστιζομένων, περὶ τῶν ἐκεῖ συμβαινόντων, ἔμαθε δὲ παρ' αὐτοῦ ὅτι τὸ μέγαρον ἀνήκεν εἰς τὸν ἐξοχώτατον Ραϊμόνδον Βερλιγγέρον κόμητα τῆς Προβηγκίας.

Τὸ ὄνομα τοῦ κόμητος τούτου ἦτο τότε διάσημον καθ' ἅπασαν τὴν χριστιανωσύνην, οὐ μόνον ὡς καταγομένου ἐξ εὐγενοῦς οἴκου — συγγενοῦς τῷ οἴκῳ τῆς Ἀρραγωνίας καὶ τῷ τοῦ κόμητος τῆς Θολώσης — ἀλλὰ καὶ ὡς ἀρχοντας μετρίοφρονος λίαν, ἀνδρείου, φιλοξένου καὶ ἀσχολουμένου πάντοτε θερμῶς εἰς ἀγαθὰ καὶ εὐφύμους πράξεις.

Ἐν τῇ αὐλῇ αὐτοῦ ἐφιλοξενοῦντο πάντες οἱ ἀνδρεῖοι τῆς Προβηγκίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Καταλωνίας ἱππότες, καὶ οἱ περιφημότατοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τροβαδούροι, καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος ἠρέσκετο λογχομαχῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ ἄδων ἐρωτικῶν ᾄσματα ἐν μέσῳ ὠραίων δεσποινῶν.

Ὁ ρωμαῖος ἀπεφάσισε νὰ δοκιμάσῃ τὴν φιλοξενίαν τοῦ κόμητος, ὅθεν ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου δισταγμοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλήν.

Οἱ ἱππότες ἐξεπλάγησαν ἰδόντες ἐπαίτην εἰσδύσαντα τὸσον θρασέως ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ τὸν ἀπέφευγον, ὡσεὶ φοβούμενοι μὴ τὰ μεταξὺ αὐτῶν ἱμάτια ἤθελον κηλιδωθῇ προστριβόμενα ἐπὶ τῶν τοῦ πτωχοῦ προσκυνητοῦ.

Ἀλλ' οὕτω πράττοντες, ἀντὶ νὰ τὸν ἐξευτελίσωσιν, ὡς ἤθελον, συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ καταστήσωσιν αὐτὸν μάλλον περιβλεπτόν, διότι ἀποσυρόμενοι οὕτω κατὰ μέρος καὶ μὴ θέλοντες — ὅσῃν καὶ ἂν εἶχον πρὸς τοῦτο διάθεσιν — νὰ ἐκδηλώσωσι δι' ἄλλου τινὸς καταφανεστέρου τρόπου τὴν περιφρόνησίν των, ἐφαίνοντο ὡσεὶ ἀπεσύροντο ἐκ σεβασμοῦ πρὸς αὐτόν,

περιφερόμενον μόνον ἐν μέσῳ δύο στοίχων ἱπποτῶν τε καὶ δεσποινῶν.

Ὁ κόμης Ραϊμόνδος, ὅστις ὅπως ἀπολαύσῃ ἐν συνόλῳ τοῦ θεάματος τῆς ἐορτῆς ἐκάθητο ἐφ' ὑψηλῆς ἑδρας, ἡ μάλλον θρόνου· μόλις εἶδε τὸν ρωμαῖον προχωροῦντα πρὸς αὐτὸν κατήλθε καὶ προὔπαντήσας ὑπεδέξατο αὐτὸν εὐμενέστατα εἰπὼν :

— Ἀγαθὲ προσκυνητά, καλῶς ὠρίσαστε, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ αὐλῇ. Διατάξατε πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε, διότι θέλομεν νὰ ἦσθε ἐνταῦθα ὡς κύριος καὶ αὐθέντης.

— Ἐξοχώτατε κόμη, τώρα βλέπω ὅτι ἡ φήμη ὅσα καὶ ἂν λέγῃ περὶ τῆς ὑψηλῆς ὑμῶν εὐγενείας δὲν δύνανται νὰ ἐξισωθῶσι πρὸς τὰ πράγματα. Ἦλθον ἐνταῦθα νὰ σὰς δοκιμάσω. Ἦλθον νὰ ἰδῶ ἂν, περιστοιχιζόμενος, ὡς εἰσθε, ὑπὸ τῶν μεγάλων κυρίων καὶ τῶν ὠραίων δεσποινῶν, θὰ ἤξιοῦτε ἐνὸς βλέμματος καὶ τὸν ὑπηρέτην τοῦ Θεοῦ, τὸν βεβαρημένον ὑπὸ τῶν ἐτῶν καὶ κεκοπιακότα ἐκ τῆς μακρᾶς ὁδοιοπορίας. Ἀλλ' ὑμεῖς, κόμη, ἀφίστατε τὴν ὑπερηφανίαν εἰς τὰς χαμερπεῖς καρδίας, αἱ ὁποῖαι κατελήφθησαν ὑπ' αὐτῆς, καὶ αἱ ὁποῖαι, καίπερ περιβεβλημέναι ὅσῳ καὶ σάρκα, δὲν δύνανται νὰ κρυβῶσιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Αἰωνίου.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, προσεῖδεν αὐστηρῶς τοὺς παρευρισκομένους ἱππότες, οἵτινες, ὄντες ἀρκούντως αὐλικοί, δὲν ἐταπεινώσαν τοὺς ὀφθαλμούς, ἀλλ' ἐμειδίασαν πρὸς αὐτόν.

Ὁ ἀγαθὸς ρωμαῖος, περιφρονῶν τὴν κολακειάν, ὡς πρὸ μικροῦ εἶχε περιφρονῆσιν τὴν περιφρόνησιν, ἐξηκολούθησε λέγων πρὸς τὸν κόμητα :

— Ὑμεῖς δὲν ἠσχύνθητε νὰ πραγματώσητε τὰς ἐλπίδας τοῦ πτωχοῦ, ὁ ὁποῖος ἐβασίσθη ἐφ' ὑμῶν. Προσεφέρετε εἰς αὐτὸν ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀνάγκην, χωρὶς αὐτὸς νὰ τὸ ζητήσῃ, διότι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος βλέπει τὴν ἀνάγκην καὶ περιμένει τὴν αἰτήσιν, προετοιμάζεται σχεδὸν — σχεδὸν ν' ἀρνηθῇ. Διὰ τοῦτο θ' ἀνταμειφθῇτε ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ, καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ μετ' ὑμῶν θὰ ἦναι αἱ εὐλογίαι τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος θὰ σὰς μεγαλύνῃ ἐπὶ πάντων τῶν ὑμετέρων ἐχθρῶν, καὶ τὸ ὄνομα ὑμῶν θὰ διατηρηθῇ παρὰ τοῖς ὑμετέροις ἐγγόνιοις, ὡς διατηρεῖται τὸ ἄρωμα τῆς μύρρας καὶ ἀφοῦ τὸ πῦρ κατακάυσῃ αὐτήν.

Οἱ τε ἱππότες καὶ αἱ δέσποιναι ἐξεπλάγησαν ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις τοῦ προσκυνητοῦ καὶ ἐθεώρησαν αὐτὸν ὡς ἄνδρα οὐ τῆς τυχούσης ἀξίας. Ὁ δὲ κόμης Ραϊμόνδος χαίρων ἀπήντησεν αὐτῷ μετὰ μεγίστης εὐμενείας :

— Μεγίστην ὑποχρέωσιν ἔχομεν πρὸς ὑμᾶς, ἀγαθὲ προσκυνητά, ἐπὶ τῇ πίστει τὴν ὁποίαν εἶχετε εἰς τὴν ἡμετέραν φιλοξενίαν, καίπερ τοῦτο εἶναι πρᾶγμα ἀνάξιον λόγου, διότι θὰ ἦτο μεγίστη ὕbris, δὲν λέγομεν πρὸς τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν ἱππότες, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἡσσον εὐπόρους τῶν ἡμετέρων ὑποτελῶν,

ἂν ὑπωπτεύομεν αὐτοὺς ὅτι ἡδύνατο νὰ κλείσωσι τὰς θύρας τῶν εἰς τὸν ἀγαθὸν ρωμαῖον.

— Ὅχι ἡ εὐεργεσία, ἐξοχώτατε κόμη, ἀλλ' ὁ τρόπος δι' οὗ γίνεται αὕτη ἔχει τὴν ἀξίαν. Ὑπάρχουσι δὲ ἀνθρώποι ἀρνούμενοι τὸσον εὐγενῶς ὥστε εἶναι προσφιλέστεροι τοῦ εὐεργετοῦντος βαναύσους.

Τότε ὁ κόμης Ραϊμόνδος, λαβὼν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν προσκυνητήν, ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὰ ἀπώτατα δώματα τοῦ μεγάρου, ὅπου παρέθηκαν αὐτῷ τράπεζαν· ἰδὼν δὲ ὅτι ἦτο κεκοπιακὸς, δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην περισσώτερον δι' ὁμιλίαν, ἀλλὰ διέταξε νὰ παρασκευάσωσιν αὐτῷ δροσερόν τινα κοιτῶνα, ἔνθα τὸν ἀφίσει ν' ἀναπαυθῇ καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἦσαν οἱ προσκεκλημένοι.

Τὴν ἐπιούσαν, ὁ κόμης ἐγερθεὶς πρωταίτα μετέβη εἰς τὸν κήπὸν του, οὐ μόνον ὅπως σκεφθῇ ἐν ἡρεμίᾳ περὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ κράτους, ὅπερ ἠπειλεῖ τότε πολέμῳ ὁ κόμης τῆς Θολώσης, ἀλλὰ καὶ ὅπως καὶ δι' εἰκόνων τινῶν τῆς ἡοῦς συμπληρώσῃ ἀσμάτιον, ὅπερ προὔτιθετο νὰ πέμψῃ εἰς τὴν δέσποιναν τῆς καρδίας του.

Ἐνῷ δὲ περιεπλανᾶτο, βεβουθισμένος ἐν ταῖς τοιαύταις σκέψεσι, συνηντήθη μετὰ τοῦ προσκυνητοῦ, ὅστις ἐγερθεὶς ἐπίσης λίαν πρωί, ἀπῆλθεν ἐκεῖ ὅπως προσευχθῇ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. Ὁ προσκυνητής, μετὰ τὸν προσήκουσα χαριετισμόν, ἠρώτησε τὸν κόμητα διατί ἐφαίνετο τὸσον τεταραχμένος.

Ὁ Ραϊμόνδος, καίπερ φύσει ὑποπτος, δὲν ἐδίστασε ν' ἀπαντήσῃ ἀμέσως εἰς τὸν προσκυνητήν, καὶ νὰ ἐκμυστηρευθῇ αὐτῷ τοὺς δισταγμούς του. Οὗτος δ' ἔδωκεν αὐτῷ τὸσον σοφὰς συμβουλίας, ὥστε ὁ κόμης ἐπέισθη ὅτι ὤφειλεν, οὐ μόνον νὰ μὴ ἀποφύγῃ τὸν κατὰ τοῦ κόμητος τῆς Θολώσης πόλεμον, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν ἐπιθυμῇ, ἔχων παρ' ἐαυτοῦ τὸσον συνετὸν καὶ ἀξίον σύμβουλον. Ὅθεν εἶπε πρὸς τοῦτον, ὅτι αὐτὸς μὲν δὲν τὸν ἐβίαζε νὰ μείνῃ — ἀπειναντίας ἀφινεν αὐτὸν ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ νὰ πράξῃ ὅ,τι ἂν ἤθελεν — ἀλλ' ἂν ἡ παρὰ κλησὶς του ἡδύνατο νὰ ἔχῃ τὴν ἐλαχίστην ἰσχύν, τὸν παρεκάλει νὰ μείνῃ.

Ἄν ὁ Ραϊμόνδος εἶχεν ἀγαπήσῃ τὰς ἀρετὰς τοῦ προσκυνητοῦ, καὶ οὗτος δὲν ἠγάπησεν ὀλιγώτερον τὰς τοῦ Ραϊμόνδου, ὅθεν εὐκόλως συνενοήθησαν. Μετ' οὐ πολὺ δὲ ὁ ρωμαῖος διηύθυνε πάσας τοῦ κράτους τὰς ὑποθέσεις. Διετήρησε τὸ κληρικὸν αὐτοῦ ἔνδυμα καὶ διὰ τῆς εὐφυΐας του κατώρθωσεν ὅπως ὁ κόμης, διατηρῶν πάντοτε τὴν αὐτοῦ αὐλήν, αὐξήσῃ κατὰ τὰ δύο τρίτα καὶ πλέον ἔτι τοὺς θησαυρούς του.

Ὅθεν, ὅτε ἐκηρύχθη ὁ διὰ τὰ σύνορα πόλεμος κατὰ τοῦ κόμητος τῆς Θολώσης — ὅστις ἦτο τότε ὁ μέγιστος κόμης τοῦ κόσμου, ἔχων ὑποτελεῖς ἄλλους τέσσαρας — τόσῳ χάριν τῆς εὐγενείας τῶν τρόπων τοῦ Ραϊμόνδου, ὅσῳ καὶ ἐνεκα τῶν συμβουλῶν τοῦ ρωμαῖου καὶ τῶν πολλῶν θησαυρῶν, τὸσον πολλοὶ ἱππότες καὶ βα-

όνος ἐξεστράτευσαν ὑπὸ τὰς σημαίας τῆς Προβηγκίας, ὥστε ὁ κόμης τῆς Θωλωσης πτήθη κατὰ κράτος.

Ὁ κόμης Ραϊμόνδος εἶχε τέσσαρας θυγατέρας, πάσας ἐν ὧρα γάμου, καὶ ὡς οἱ πλεῖστοι τῶν πατέρων, ἐπόθει καὶ ἐκεῖνος νυμφεύσῃ αὐτὰς μετὰ ἀνδρῶν καὶ πυχρῶν ἀρχόντων, ἢ καὶ μετὰ βασιλέων, αὐτοκρατόρων, ἂν ἦτο δυνατόν.

Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ τὸν τρόπον, διότι τὰ πλούτη του δὲν ἐξήρκουν ἵνα ὥσῃ εἰς πάσας προίκας βασιλισσῶν.

Ὁ ἀγαθὸς ρωμαῖος εἶπεν αὐτῷ νὰ μὴ ἐκπέττειται πλέον περὶ τούτου, διότι θὰ ἐφρόντιζεν ἐκεῖνος.

Καὶ πρῶτον, κατῴρθωσε νὰ νυμφεύσῃ τὴν πρωτότοκον μετὰ Λουδοβίκου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας, δούς αὐτῇ μεγίστην προίκα. Ὅτε δὲ ὁ κόμης ἐποίησεν αὐτῷ παρατηρήσεις ἐπὶ τούτῳ, ἀπήντησεν :

— Ἀφετε νὰ ἐνεργήσω ἐγώ, ἐξοχώτατε, διότι ὅταν διὰ μεγάλης δαπάνης ὑπανδρεύσωμεν καλῶς τὴν πρωτότοκον, αἱ ἄλλαι θὰ ὑπανδρευθῶσι διὰ πολλῶ ὀλιγώτερας, ἔνεκα τῆς συγγενείας.

Καὶ τῷ ὄντι, τὰ πράγματα συνέβησαν ὡς προεῖδε, διότι ὁ Ἐδουάρδος Γ' τῆς Ἀγγλίας, ὅπως γείνη σύγγαμβρος τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἐνυμφεύθη τὴν δευτέραν μετὰ ἐλάσσονος προίκας, εἴτα δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ριχάρδος τῆς Κορνουάλλης, ὁ ἐκλεγείς βασιλεὺς τῶν Ρωμαίων, ἐνυμφεύθη τὴν τρίτην. Ἀπελείπετο δ' ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ μόνον ἡ τετάρτη, καὶ ὁ ρωμαῖος εἶπεν εἰς τὸν Ραϊμόνδον :

— Καὶ ταύτην θὰ νυμφεύσωμεν μετὰ γενναίου τινὸς ἀνδρός, ὅστις θὰ καθέξῃ παρ' ὑμῖν θέσιν υἱοῦ, καὶ θὰ ἦναι ὁ διάδοχος ὑμῶν ἐν τῇ ἀρχῇ.

Συγκατανεύσαντος δὲ πρὸς τοῦτο τοῦ κόμητος, ὁ ρωμαῖος ὑπᾶνδρευσε τὴν νεανίδα μετὰ Καρόλου τοῦ Ἀνδεγαυοῦ, ἀδελφοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου, βεβαιώσας τὸν κόμητα, ὅτι ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ οὗτος θὰ ἐγένετο ὁ μέγιστος καὶ ὁ ἀριστος τῶν ἀρχόντων τοῦ κόσμου.

Ἀλλὰ, μετὰ μακρὰ ἔτη εἰλικρινοῦς ὑπηρεσίας, ὁ κατάρματος φθόνος—ἡ μιαισματικὴ αὕτη νόσος τῶν τε αὐτῶν καὶ τοῦ κόσμου—ἤρξατο ψιθυρίζων εἰς τὸ οὖς τοῦ Ραϊμόνδου, ὅτι ὁ ρωμαῖος προδοὺς αὐτὸν ἐσφετερίσθη τοὺς θησαυροὺς του.

Κατ' ἀρχά, ὁ κόμης οὐδεμίαν παρέσχε πίστιν εἰς τὰς μοχθηρὰς ταύτας εἰσηγήσεις· ἀλλ' ἀκούων αὐτὰς ἐπαναλαμβάνομένας καθ' ἐκάστην, ἀπεφάσισε νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ρωμαίου λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεώς του. Οὗτος, ὃν πάντοτε ἔτοιμος πρὸς τοῦτο, ἐπέδειξεν ἀμέσως εἰς τὸν κόμητα τοὺς λογαριασμοὺς ἐν πλήρει τάξει, ἐδικαιολόγησε πάσας τὰς δαπάνας καὶ ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του.

Ὁ κόμης, συναισθανθεὶς ὅτι ἐφέρθη ἀδίκως, ἐζήτησε ταπεινῶς παρ' αὐτοῦ συγγνώμην καὶ τὸν παρεκάλεσεν ἐπιμόνως νὰ μὴ ἐγκαταλίπῃ αὐτόν, ἀφοῦ ἐπὶ τόσα ἔτη συνεβίωσαν.

Ἀλλ' ὁ προσκυνητὴς διέκοψεν αὐτὸν εἰπών :

— Ὅχι, ἐξοχώτατε Ραϊμόνδε, ἄς χωρισθῶμεν νῦν, ὅτε εἴμεθα ἔτι φίλοι. Ὁ χωρισμὸς ἡμῶν θὰ ἦναι πικρότερος. Ἐκαστος δὲ θὰ ἀναμνησκέται εὐχαρίστως τοῦ ἄλλου. Βραδύτερον, τὰ πράγματα ἴσως μεταβληθῶσιν. Εἰσθε γέροντες, καὶ τὸ γῆρας συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τῶν ἀσθενειῶν τοῦ σώματος καὶ τῶν ὑπονοειῶν τοῦ πνεύματος. Τοῦτο εἶναι ἴσως ἐλάττωμα τῆς ἡλικίας· ἀλλ' ἴσως εἶναι καὶ καρπὸς τῆς πείρας, ἥτις εἶδε τοὺς ἀνθρώπους προθυμότερους πάντοτε εἰς τὴν ἀπάτην ἢ εἰς τὴν εἰλικρίνειαν. Ὅπως δὴποτε, ἡ ὑπόνοια εἶναι πάντοτε σύντροφος τοῦ γήρατος· εἴθε δὲ νὰ ἦτο ἡ μόνη. Ζητήσαντες τόσον αἰφνιδίως παρ' ἐμοῦ λόγον τῶν πράξεών μου—καίπερ καὶ μόνος ἠδύνασθε νὰ ἰδῇτε ὅτι ἐκ μικροῦ ἀνέδειξα ὑμᾶς μέγαν κύριον—μὲ πείθετε ὅτι τὸ γῆρας ὑμῶν δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένον τῆς κοινῆς δυσπιστίας, γεννηθείσης ἐν τῷ ὑμετέρῳ πνεύματι, εἴτε αὐθορμήτως, εἴτε τῇ ἐνεργείᾳ ἄλλων. Νῦν, χάρις τῷ Θεῷ, ἡδυνήθη νὰ παρᾶσχω ὑμῖν τὰς ζητηθείσας μοι διασαφῆσεις· ἄλλοτε ἴσως δὲν θὰ δυνήθω, διότι, ἂν ἐνίστε ἐλλείπουσιν αἱ ἀποδείξεις τοῦ ἐγκλήματος, δύνανται νὰ λειψώσιν ἐπίσης καὶ αἱ τῆς ἀθωότητος. Τότε δὲ θὰ μὲ ἐτιμωρεῖτε, καὶ θὰ ἐπράττετε κακῶς, καὶ τοῦτο θὰ ἐβλαπτε μεγάλως τὴν μέχρι τοῦδε ἀκηλίδωτον τιμὴν σας. Ἄς φροντίσωμεν λοιπόν, ἐνόσφ εἶναι ἔτι καιρὸς, νὰ προφυλαξώμεν καὶ ἐμὲ καὶ τὴν φήμην σας. Ὁ θάνατος θὰ χωρίσῃ ἡμᾶς ἡμέραν τινὰ διὰ τῆς βίας ἃς προλαβώμεν λοιπὸν αὐτόν, καὶ ἃς χωρισθῶμεν ἐκουσίως. Τὸ χαῖρε εἶναι λέξις πλήρης ἄλγους... καὶ ὅμως πρέπει νὰ προσφέρωμεν αὐτὴν. Εἴθε αἱ λοιπαὶ τοῦ βίου ὑμῶν ἡμέραι νὰ διαρρεύσωσιν ἐν ἡρεμίᾳ καὶ δόξῃ! Εἴθε οἱ ἀπομακρύναντές με ἀφ' ὑμῶν νὰ σᾶς ὑπηρετήσωσι μεθ' ὅσας καὶ ἐγὼ εἰλικρινείας. Πτωχὸς ἦλθον ἐν τῇ αὐλῇ ταύτῃ, πτωχὸς θέλω καὶ ν' ἀπέλθω. Μόνη περιουσία μου θὰ ἦναι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ πῆρα καὶ ἡ βακτηρία, ἃς ἐφύλαξα, καὶ αἱ ὁποῖαι μὲ καθιστῶσιν—ὡς πιστεύω—πλούσιον ὑπὲρ πάντας. Οἱ πόδες μου, καίπερ ἀσθενεῖς, θὰ ἦναι ὁ ἵππος μου... Χαίρετε! Τὴν ἀντιμισθίαν τῶν ὑπηρεσιῶν μου, ἡ κρατήσετε, ἡ διανείμετε εἰς τοὺς πτωχοὺς τοῦ Χριστοῦ... Χαίρετε! κραταίέ μοι αὐθέντα!... Χαίρετε!... θὰ συναντηθῶμεν αὖθις ἐν τῷ παραδείσῳ.

Ὁ κόμης προσεπάθησε δι' ἱκεσιῶν καὶ δακρύων ἔτι νὰ τὸν κρατήσῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κατῴρθωσεν.

Ὁ προσκυνητὴς ἀπῆλθε, φέρων τὴν παλαιὰν αὐτοῦ περιβολήν, ἀγαπώμενος καὶ ποθούμενος ὑπὸ πάντων. Ὁ Ραϊμόνδος, μετὰ τῶν ὑποτελῶν αὐτοῦ, τὸν ἠκολούθησεν ὀλολύζων. Ὅτε ἀφίκοντο εἰς τὴν πόλιν τῆς πόλεως, ὁ προσκυνητὴς ἐνηγκαλίσθη τὸν κόμητα, ἡσπᾶσθη τὰ χεῖλη του, τὸν ἀπεχαιρέτισεν αὖθις καὶ ἐπεκαλῆσθη τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ ἐπ' αὐτοῦ. Μὴ δυνάμενος δὲ ν' ἀποχαιρέτισῃ καὶ

πάντας τοὺς λοιποὺς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἤγειρε τὴν δεξιὰν καὶ τοὺς ὑψόγησεν, ἐκεῖνοι δὲ ἐδέξαντο τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ γονυπετεῖς, στεναζόντες ἐκ βάθους καρδίας, ὀδυρόμενοι καὶ ὀλολύζοντες, ὡσανεὶ ἀπέθνησκεν ἐκαστοῦ αὐτῶν ὁ πατήρ ἢ ἡ μήτηρ. Οὕτως ὁ προσκυνητὴς ἀπῆλθεν ὡς εἶχεν ἔλθῃ. Οὐδέποτε δὲ ἐγένετο γνωστὸν τίς ἦτο καὶ ποῦ ἐπορεύθη. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἰδόντων αὐτὸν καὶ συνδιαλεχθέντων μετ' αὐτοῦ ἐπίστευον ὅτι ἦτο ἄγιος.

Ὁ κόμης Ραϊμόνδος δὲν ἐπέζησε πολὺ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ προσκυνητοῦ. Μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του, ἡ Προβηγκία ἀνεγνώρισεν ὡς ἀρχοντα αὐτῆς τὸν γαμβρὸν του Κάρολον.

Οὗτος ἐγεννήθη τῷ 1220, ἦτο δὲ υἱὸς τοῦ Λουδοβίκου Η' καὶ Βιάνκας τῆς Καστιλιανῆς. Ὡς υἱὸς τῆς Γαλλίας ἔλαβεν εἰς κληρὸν τὴν κομητείαν τῆς Ἀνδεγαυίας (Ἀνζιού) καὶ τὴν δεσποτείαν τοῦ Φολκακίερ· ὡς σύζυγος δὲ τῆς Βεατρίκης, τὴν Προβηγκίαν, τὴν Λιγγουαδόκαν καὶ μέρος τοῦ Πεδεμοντιῦ. Τὰ περὶ τοῦ σώματος καὶ τῶν ἡθῶν αὐτοῦ εὐρίσκομεν ἱστορούμενα ἐπιχαρίτως ὑπὸ τινος τῶν ἱστορικῶν τοῦ αἵωνος ἐκείνου!· ᾧ ἠκολούθησamen καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ.

Συνετός, γενναῖος, ἐν τοῖς ἀτυχήμασιν, ἀκριβὴς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποσχέσεων του, ὀλίγα λέγων καὶ πολλὰ πράττων, ἐγέλα σπανίως καὶ ὀλίγον, καὶ ἔδωπάνα ἀφειδῶς τὴν περιουσίαν του, ἀλλ' ἡγάπα ὑπερμέτρως καὶ τὴν ξένην.

Περιεφρόνει τοὺς τροβαδούρους, τοὺς γελωτοποιοὺς, τοὺς αἰοιδοὺς καὶ πάντας ἐν γένει τοὺς πρὸς διασκέδασιν χρησιμεύοντας.

Ἠγρύπνει πολὺ καὶ ἔλεγε συνήθως ὅτι ὅσῳ ὀλιγώτερον κοιμάται τις, τόσῳ περισσότερον ζῇ. Εἶχε βλέμματα ἀγρία, ἀνάστημα ὑψηλόν, μέλη νευρώδη, χρῶμα ἐλαίζον. Ἦτο δὲ θρησκὸς καὶ ἀγαθός, ὅσον δύναται νὰ ἦναι στρατιώτης.

Σονοδεύσας, τῷ 1250, τὸν ἅγιον Λουδοβίκον, ἐστρατεύσαντα πρὸς κατὰκτησιν τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἡχμαλωτίσθη μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τῶν πρώτων βαρόνων τῆς Γαλλίας ὑπὸ τῶν Μωαμεθανῶν παρὰ τὴν Δαμιᾶττην.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτοῦ, μετέβη εἰς Προβηγκίαν, ἔνθα περιῆλθεν εἰς ἐριδας πρὸς τοὺς ὑποτελεῖς του, ὧν τὰ δικαιώματα ἤθελε ν' ἀκυρώσῃ, καθιστάμενος, ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου περιορισμοῦ, ἀπόλυτος κύριος.

Ἐκεῖ ἔμαθε τὴν ὑπὸ τοῦ Πάπα Οὐρβανοῦ γενομένην ἐκλογὴν του ὡς βασιλέως τῆς Νεαπόλεως, ἣν ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ ὁ καρδινάλιος Σίμων, ὁ ἐκ Τούρ. Τότε συνεσκέφθη μετὰ τῶν ἀδελφῶν του, βασιλέως τῆς Γαλλίας, κόμητος τοῦ Ἀρτοῦ καὶ κόμητος τοῦ Λανσόν, οἵτινες ὅπως ἀπαλλαγῶσι τοῦ φιλοδόξου ἐκείνου ἀνδρός, τὸν ἐνεθάρρυνον εἰς τὸ τοιοῦτον

ἐγγεῖρημα, ὑποσχεθέντες αὐτῷ ἄνδρας καὶ χρήματα. Μεθ' ὃ ἀπήντησεν εἰς τὸν καρδινάλιον, ὅτι ἦτο ἕτοιμος ν' ἀναλάβῃ τὸν ἀγῶνα, πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ τῆς ἀγίας ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας.

Πρὸς κατὰκτησιν τῆς Νεαπόλεως, οὐχ ἦσαν τῆς φυσικῆς του πλεονεξίας, ὧθουν αὐτὸν καὶ αἱ θερμότητες συστάσεις τῆς συζύγου του Βεατρίκης, ἥτις, ὅπως συλλέξῃ χρήματα, ἐνεχειρίασεν ἅπαντα αὐτῆς τὰ κοσμήματα, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν μεγίστην θυσίαν, εἰς ἣν δύναται νὰ ὑποβληθῇ γυνὴ ἐν τῷ κόσμῳ.

Κατὰ τοὺς χρονογράφους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἡ Βεατρίκη ἐπεθύμει τὴν κατὰκτησιν ταύτην, διότι, εὐρεθείσα πρὸ μι κροῦ ἐν Παρίσις μετὰ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἀδελφῶν, ὅπως συνορτάσων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ἀνδραδέλφου τῆς τὰ Χριστοῦγεννα, ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν Θεοφανείων — ἦν οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας ἐτέλουν συνήθως ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Διονυσίου — ὥρισαν τὴν θέσιν τῆς κατὰ μίαν βαθμίδα χαμηλότερον τῶν ἀδελφῶν τῆς, διότι ἐκεῖναι μὲν ἦσαν βασιλισσαι, καὶ αὕτη δὲ ἔφερε βασιλικὸν στέμμα.

Ἡ φιλόδοξος αὕτη γυνὴ πᾶν μέσον μετεχειρίσθη — πολλὰκις δὲ καὶ τεχνάσματα, μὴ δυνάμενα νὰ ἱστορηθῶσιν — ὅπως ἐλκύσῃ πρὸς τὸ κόμμα τῆς τὸ ἄνθος τῶν Γάλλων ἱπποτῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, δύο ἰσχυρότατα ἐλατήρια ἦσαν τὰ δυνάμενα νὰ ὠθήσωσι τινα πρὸς ἐκστρατείας: ἡ εὐγένεια τῶν πολεμιστῶν, οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι, προσκαλούμενοι νὰ ἐπιχειρήσωσι πόλεμον τινα χάριν δεσποίνης, δὲν ἠδύνατο ἀνεῖν ἀτιμίας ν' ἀρνηθῶσι, καὶ ἡ θρησκεία.

Ἀμφότερα τὰ ἐλατήρια ταῦτα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν: τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ τῆς Βεατρίκης: τὸ δὲ δεύτερον ὑπὸ τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Πάπα, οἵτινες διέτρεχον τὴν Γαλλίαν, κηρύσσοντες σταυροφορίαν κατὰ τοῦ Μαμφρέδου, ὑπισχνόμενοι ἀφῇσιν ἁμαρτιῶν καὶ πάνθ' ὅσα ὑπέσχοντο συνήθως εἰς τοὺς μεταβαίνοντας νὰ πολεμήσωσι κατὰ τῶν Μωαμεθανῶν ἐν Παλαιστίνῃ.

Τοῖς δὲ περὶ οὐδενὸς ποιουμένοις καὶ τὰς κολακείας τῆς γυναικὸς καὶ τὰς ἀφῆσεις τῆς ἐκκλησίας (καὶ οὗτοι, κατὰ τὸ χρονικόν, ἦσαν οἱ περισσότεροι), μεγάλοι μισθοὶ ἴσχυον νὰ προσελκύσωσιν ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ Καρόλου.

Ἄν δὲ εἰς ταῦτα προστεθῇ καὶ ἡ φυσικὴ πρὸς τὰς καινοτομίας κλίσις τῶν Γάλλων, οἱ ἀναγκῶνται ἡμῶν δὲν θὰ θαυμάσωσι μανθάνοντες ὅτι ὁ στρατὸς τοῦ Καρόλου ἀνῆρχετο εἰς 60,000 ἱππεῖς, τοξότας καὶ παντοειδεῖς πεζοὺς.

Ὁ θάνατος Οὐρβανοῦ τοῦ Δ' καὶ ἡ εἰς τὴν παπικὴν ἑδρὰν ἀναρρήσις Κλήμεντος τοῦ Δ' δὲν διέκοψαν τὰς διχπραγματεύσεις: ἀπεναντίας ἐπέσπευσαν αὐτάς, διότι ὁ νέος ποντίφηξ ἦτο ὑποτελής τοῦ Καρόλου καὶ θερμότερος ὑποστηρικτῆς τοῦ κόμματός του. Οὗτος εἶχε σύζυγον καὶ τέκνα, ἀπῆλαυε δὲ φήμης σοφοῦ νομοδασκάλου. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύ-

γου του, ἐγένετο κληρικός καὶ βαθμηδὸν ἐπίσκοπος τοῦ Ποα, καρδινάλιος τῆς Ναρβῶνος, ἀντιπρόσωπος τοῦ Πάπα ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἐπὶ τέλους Πάπας. Ἀπέστειλε δὲ κατεσκευασμένως εἰς Προβηγγίαν τὸν Βερθολομαῖον Πινιατέλλον, ἀρχιεπίσκοπον τῆς Κοσεντίας, ὑποτελῆ καὶ ἐχθρὸν τοῦ Μαμφρέδου, ὅπως, ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ Σίμωνος, καρδινάλιου τῆς ἀγίας Καϊκιλίας, παρωτρύνωσι τὸν Κάρολον νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν εἰς Ἰταλίαν καθόδόν του.

Ὁ Μαμφρέδης, μαθὼν τὰς στρατιωτικὰς ταύτας παρασκευάς, δὲν ἀπεδείλιασεν: ἀλλ' ὡς ἀνὴρ γενναῖος καὶ μεγαθύμος παρεσκευάσθη καταλλήλως πρὸς ἀμυναν.

Καὶ κατὰ γῆν μὲν μεγίστην κατέβαλε φροντίδα, ὅπως φρουρήσῃ καλῶς τὰς διόδους, ἐνισχύσας τὸ Κεπερᾶνον καὶ τὸν ἅγιον Γερμανόν, καὶ θεὸς ἐκλεκτὴν φρουράν ἐν Βενεβέντῳ: κατὰ θάλασσαν δὲ ὁ στόλος αὐτοῦ, ἐνωθεὶς μετὰ τοῦ τῶν Πισατῶν καὶ τοῦ τῶν Γενουηνοῦν, ἐξησφάλιζον αὐτόν.

Οὐχὶ αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις ἐνὸς ἀπλοῦ κόμματος, ἀλλ' αὐταὶ αἱ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας ἐφαίνοντο αὐτῷ ἀνεπαρκεῖς, ὅπως τὸν βλάψωσι. Καὶ ὅμως — τόσον ἀπατηλαὶ εἶναι αἱ ἀνθρώπιναι σκέψεις — καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν κατετροπώθη μετὰ θαυμασίας εὐχερείας, ὡς παρακατιόντες θὰ διηγηθῶμεν.

Ὁ Κάρολος, φρονῶν ὅτι ἡ ἐν Ἰταλίᾳ παρουσία του θὰ εἶχε μεγίστην βαρύτητα καὶ ὅτι ἡ τύχη δὲν παρουσιάζει δις τὴν εὐκαιρίαν, μεθ' ὅλας τὰς συμβουλὰς πολλῶν, οἵτινες προσεπάθουν νὰ τὸν ἀποτρέψωσιν, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιβίβασθῇ ἐπὶ τῶν πλοίων του καὶ ν' ἀπέλθῃ ὅσον ἠδύνατο ταχύτερον εἰς Ρώμην.

Ἐγίνωσκε καλῶς, ὅτι τὰ πλοῖα τοῦ Μαμφρέδου παρέπλεον ἅπασαν τὴν ρωμαϊκὴν ἐκτὴν, καὶ ὅτι ὑπερεῖχον κατὰ τὸ ἐν τέταρτον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἰδικῶν του, — καὶ ὅμως, διορίσας τοποτηρητὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κατὰ γῆν στρατῷ τὸν Γουίδον τοῦ Μομφόρτ, καὶ συστήσας αὐτῷ τὴν κόμησάν Βεατρίκην, πεποιθῶς ἐπὶ τὸ λόγιον, ὅπερ συνειθίζε ν' ἀναφέρει συχνάκις: τὰ καλὰ μέτρα καταβάλλουσι τὴν κακὴν τύχην, ἐπεβίβασθη καὶ διέταξε τὸν στόλον νὰ ἐκπλεύσῃ, στρέφων τὴν πρῶραν πρὸς τὴν τόσον ποθεινὴν Ἰταλίαν.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΘΕΡΒΑΝΘ

ΚΟΡΝΗΛΙΑ

Διήγημα

[Συνέχεια]

— Ἐτελείωσας, δὸν Ἀντώνιε; δὲν ἔχεις ἄλλο νὰ προσθέσῃς; ἡρώτησεν ὁ δὸν Ζουάν.

— Νομίζεις ὅτι δὲν σοὶ εἶπα ἄρκετά,

ἀφοῦ σὲ βεβαιῶ ὅτι ἔχω κλεισμένην εἰς τὸ δωμάτιόν μου τὴν θαυμασιωτέραν καλλονήν, τὴν ὁποῖαν εἶδον ποτὲ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπου;

— Τὸ ἐπεισόδιον εἶνε παράδοξον, τῇ ἀληθείᾳ, ὑπέλαβεν ὁ δὸν Ζουάν, ἀλλ' ἀκουσον καὶ τὸ ἰδικόν μου.

Καὶ παράυτα διηγήθη τῷ φίλῳ του πάντα ὅσα τῷ συνέβησαν: ὅτι εὗρε τὸ νεογνόν, ὅπερ εὕρισκετο ἐν τῇ οἰκίᾳ των, εἰς τὰς χεῖρας τῆς θαλαμηπόλου καὶ ὅτι παρήγγειλε νὰ τῷ ἀντικαταστήσῃ τὰ πλούσια σπάργανα, δι' ὧν περιεβάλλετο, διὰ πενιχροτέρων, καὶ νὰ φέρωσιν αὐτὸ παρὰ μαίᾳ ἵνα εὐρεθῇ μέσον πρὸς ἀνατροφὴν του.

— Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὴν συμπλοκὴν περὶ τῆς ὁποίας σοὶ ὠμίλησεν ἐκείνη, προσέθεσεν, ἔχει ἤδη λήξῃ καὶ ἡ εἰρήνη ἀπεκατέστη: ἔλαβον μέρος εἰς αὐτήν, καί, ὡς συνεπέρανα, ὅλοι ὅσοι παρευρίσκοντο εἰς αὐτὴν ἦσαν ἄνδρες ὑψηλῆς περιωπῆς.

Οἱ δύο φίλοι μεγάλως ἐξεπλάγησαν ἐπὶ τῇ συμπτώσει ταύτῃ τῶν συμβάντων, καὶ ἐν μεγίστῃ σπουδῇ ἐπανήλθον ἐν τῇ οἰκίᾳ των, ἵνα ἰδῶσι μήπως εἶχεν ἀνάγκη τινὸς ἢ κατὰκλειστος φυγᾶς.

Καθ' ὁδόν, ὁ δὸν Ἀντώνιος λέγει τῷ δὸν Ζουάν ὅτι ὑπεσχέθη τῇ κυρίᾳ ταύτῃ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς οὐδένα νὰ τὴν ἰδῇ, καὶ ὅτι αὐτὸς μόνος θὰ εἰσῆρχετο ἐν τῷ δωματίῳ, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐπέτρεπε νὰ εἰσέλθῃ καὶ ἕτερος.

— Ἀδιόφορον, ἀπήντησεν ὁ δὸν Ζουάν, θὰ εὗρω μέσον νὰ τὴν ἰδῶ, διότι ἡ περιέργειά μου ἐξηγέρθη ἐξ ὅσων μοὶ εἶπες περὶ αὐτῆς.

Ἐν τούτοις ἔφθασαν, καὶ εἰς τὴν λάμψιν φωτός, ὅπερ ἔφερον ὑπηρετῆς τις ἐκ τῶν τριῶν οὓς εἶχον, ὁ δὸν Ἀντώνιος ἔρριψε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ πύλου, ὃν ἔφερον ὁ δὸν Ζουάν, καὶ εἶδεν ὅτι ἡ κτινοβόλει ἐξ ἀδαμάντων καὶ χρυσοῦ: ὁ δὸν Ζουάν ἀπεκαλύφθη καὶ παρετήρησεν ὅτι ἡ λάμψις ἐκείνη προήρχετο ἐκ τῶν πολλῶν ἀδαμάντων, οἵτινες, συμπεπλεγμένοι μετὰ χρυσοῦ, ἐσχημάτιζον εὐρεῖαν καὶ πλουσίαν πεπλεγμένην σειρὰν γύρωθεν αὐτοῦ.

Ἐξήτασαν ἡμφότεροι τοὺς ἀδαμάντας πάντας καὶ τὸν χρυσὸν καὶ ὑπελόγησαν ὅτι ἐὰν ἦσαν ἀληθῆ, ὡς ἐφαίνοντο, ὁ πῖλος θὰ ἦτο ἀξίας δώδεκα δουκάτων. Ἐπείσθησαν τότε ὅτι οἱ διαμαχόμενοι ἦσαν ἀνθρώποι πλούσιοι, καὶ κυρίως ὁ ἀμυνόμενος, ὃν ὑπερήσπισεν ὁ δὸν Ζουάν, καὶ οὕτως ἀνεμνήσθη ὅτι εἶπεν αὐτῷ:

— Διατηρήσατε αὐτὸν τὸν πῖλον, εἶνε γνωστός.

Ἀπεμάκρυναν τοὺς ὑπηρετάς, καὶ ὁ δὸν Ἀντώνιος, ἀνοίξας τὸ δωμάτιόν του, εὗρε τὴν γυναῖκα καθήμενη ἐπὶ τῆς κλίνης, στηριζομένη ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς καὶ κλαίουσας.

Ὁ δὸν Ζουάν, ἐπιθυμῶν θερμῶς νὰ τὴν ἰδῇ, ἐπλησίασεν εἰς τὴν θύραν καὶ ἐπρότεινε τὴν κεφαλὴν ἐντός.

Ἀμέσως ἡ λάμψις τοῦ πύλου προσεῖλκυσε τὸ βλέμμα τῆς, ἐγείρασα δὲ τὴν κεφαλὴν ἐφώνησεν: